

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (десети състав)

16 януари 2014 година *

„Неизпълнение на задължения от държава членка — Директива 2002/91/ЕО —
Енергийни характеристики на сградите — Членове 3, 7 и 8 — Непълно транспониране“

По дело C-67/12

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 258
ДФЕС на 9 февруари 2012 г.,

Европейска комисия, за която се явяват К. Herrmann и I. Galindo Martin, в качеството на
представители,

ищец,

срещу

Кралство Испания, за което се явяват А. Rubio González и S. Centeno Huerta, в качеството на
представители,

ответник,

СЪДЪТ (десети състав),

състоящ се от: Е. Juhász, председател на състав, D. Šváby (докладчик) и С. Vajda, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: А. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано
без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 С исковата си молба Европейската комисия иска от Съда да установи, че като не е приело всички необходими закони, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобрази с членове 3, 7 и 8 от Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от

* Език на производството: испански.

16 декември 2002 година относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 1, 2003 г., стр. 65; Специално издание на български език, глава 12, том 2, стр. 44), или във всички случаи като не е съобщило за тези мерки, Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по тези членове във връзка с член 29 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, стр. 13 и поправка в ОВ L 115, 27.4.2012 г., стр. 35).

Правна уредба

Правото на Съюза

- 2 Член 3 от Директива 2002/91 гласи следното:

„Държавите членки прилагат методика, на национално или регионално ниво, за изчисляване на енергийната ефективност на сградите, въз основа на общата рамка, изложена в приложението. Части 1 и 2 от тази рамка ще бъдат променяни съобразно постиженията на техническия прогрес в съответствие с процедурата, упомената в член 14, параграф 2, като се вземат предвид стандартите или нормите, прилагани при законодателството на съответната държава членка“.

- 3 Член 7 от посочената директива, озаглавен „Сертификат за енергийни характеристики на сградите“, предвижда в параграф 1:

„Държавите членки гарантират, че в случаите на построяване, продажба или даване по наем на сграда, на собственика се предоставя сертификат за енергийни характеристики на сградата или в зависимост от случая, такъв сертификат се предоставя от собственика на бъдещия купувач или наемател. Валидността на сертификата не може да надвишава 10 години.

[...]“.

- 4 Член 8 от посочената директива, озаглавен „Проверка на котли“, гласи:

„С цел намаляване на енергийното потребление и ограничаване на емисиите на въглероден диоксид, държавите членки предприемат една от следните мерки:

- а) определят необходимите мерки, с което налагат извършването на редовни проверки на котли, работещи с невъзобновяеми течни или твърди горива с полезна номинална мощност от 20 kW до 100 kW. Подобни проверки могат да се прилагат при котли, използващи други горива.

Котли с полезна номинална мощност над 100 kW се проверяват най-малко на всеки две години. При газови котли, този период може да се удължи до четири години. При газови котли, този период може да се удължи до четири години.

При отоплителни съоръжения с котли с полезна номинална мощност над 20 kW, чиято възраст превишава 15 години, държавите членки определят необходимите мерки за установяване на практика за еднократна проверка на цялата отоплителна инсталация. Въз основа на тази проверка, която включва оценка на ефективността на котлите и на техните размери, съотнесени към нуждите от отопление на сградата, експертите консултират потребителите по отношение на подмяната на котлите, други необходими промени в отоплителната инсталация и по отношение на алтернативни решения за отопление; или

- б) предприемат мерки, за да гарантират предоставяне на консултации на потребителите по отношение на подмяна на котли, други промени в отоплителните инсталации и по отношение на алтернативни решения, което може да включва проверки за оценка на ефективността и подходящия размер на котлите. Цялостният ефект от този подход трябва да е в общи линии съотносим с ефекта, произтичащ от разпоредбите на буква а). Държавите членки, избрали тази възможност предоставят отчет до Комисията за съотносимостта и ефективността на този подход на всеки две години“.
- 5 Съгласно член 15, параграф 1 от Директива 2002/91, държавите членки е следвало да приемат необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с директивата най-късно до 4 януари 2006 г. и незабавно да информират Комисията за това. Директива 2010/31 отменя Директива 2002/91, считано от 1 февруари 2012 г., без да се засягат задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство и за прилагане на Директива 2002/91.

Испанското право

- 6 Точка 8 от изложението на мотивите към Кралски декрет 1027/2007 от 20 юли относно приемането на Правилник за отоплителните инсталации в сградите (наричан по-нататък „RITE“), гласи следното:
- „Приетата в рамките на настоящия декрет норма транспонира частично Директива 2002/91 [...], като определя минималните изисквания за енергийните характеристики, на които трябва да отговорят отоплителните инсталации на новопостроените и съществуващите сгради, и процедура за редовни проверки на котлите и климатичните инсталации“.
- 7 Техническо указание 3.4.4 от Кралски декрет 1027/2007 предвижда:
- „1. Предприятието по поддръжка консултира притежателя и му препоръчва подобрения или изменения относно инсталацията, както и относно използването и действието ѝ, които да позволят по-голяма енергийна ефективност.
2. Освен това при инсталациите, чиято номинална отоплителна мощност е по-голяма от 70 kW, предприятието по поддръжка редовно проследява измененията в потреблението на енергия и вода на отоплителната инсталация, за да може да установи евентуални разминавания и да предприеме своевременни мерки за поправянето им. Тези данни се съхраняват за период от поне 5 години“.
- 8 Техническо указание 4.3.1 от Кралски декрет 1027/2007, озаглавено „Периодичност на проверките на топлинните генератори“, предвижда:
- „1. Топлинните генератори, пуснати в употреба след влизането в сила на настоящия RITE, които имат номинална отоплителна мощност, равна или по-голяма от 20 kW, подлежат на проверки съобразно посочената в таблица 4.3.1. периодичност.

Таблица 4.3.1. Периодичност на проверките на топлинните генератори

Номинална топлинна мощност (kW)	Вид гориво	Интервали време извършване проверки
$20 \leq P \leq 70$	Газ и <u>възобновяеми</u> горива	На всеки 5 години
	Други горива	На всеки 5 години
$P > 70$	Газ и <u>възобновяеми</u> горива	На всеки 4 години
	Други горива	На всеки 2 години

2. Топлинните генератори на съществуващите към момента на влизане в сила на настоящия RITE инсталации трябва да бъдат проверени за първи път от компетентната власт на автономната област в зависимост от мощността, вида на горивото и износването им“.

Досъдебна процедура

- 9 С писмо от 24 февруари 2009 г. Комисията упреква Кралство Испания, че не е транспонирано членове 3 и 4 от Директива 2002/91 по отношение на съществуващите сгради.
- 10 С писмо от 7 април 2009 г. Кралство Испания признава, че се очаква Директивата да бъде транспонирана по отношение на сертифицирането за енергийна ефективност на съществуващите сгради.
- 11 На 29 януари 2010 г. Комисията изпраща на Кралство Испания допълнително официално уведомително писмо, в което посочва, че все още не е уведомена за мерките във връзка с транспонирането на членове 7 и 8 от Директива 2002/91. По отношение на член 8 от Директивата Комисията посочва, че Кралски декрет 1027/2007 установява периодичността на проверките на котли единствено за котлите, пуснати в употреба след влизането му в сила, като оставя на автономните области да вземат решение относно графика за проверки на котлите на вече съществуващите инсталации. В резултат на това Комисията приема, че в допълнение към официалното уведомително писмо от 24 февруари 2009 г. Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по член 7 и член 8, буква а) от Директива 2002/91.
- 12 С писмо от 22 юли 2010 г. Кралство Испания дава обяснения относно причините, поради които се бави приемането на проекта за кралски декрет за сертифицирането на съществуващите сгради, като във връзка с транспонирането на член 8 от Директива 2002/91 посочва, че три от автономните области вече са публикували наредбите за определяне на нормите за прилагането на Кралски декрет 1027/2007 на съответните им територии и че другите наредби са в процес на приемане.

- 13 На 25 ноември 2010 Комисията приема мотивирано становище, в което стига до извода, че като не е транспонирано изцяло в испанския правен ред член 3, член 7, параграф 1 и член 8, буква а) от Директива 2002/91, Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по тази директива, и го приканва да приеме необходимите мерки в срок от два месеца от уведомяването му.
- 14 В писмото си от 31 януари 2011 г. Кралство Испания отговаря, че приемането на проекта за кралски декрет за сертифицирането на съществуващите сгради ще завърши транспонирането на членове 3 и 7 от Директива 2002/91. По отношение на член 8 от Директивата Кралство Испания уточнява, че автономните области не са длъжни да уведомяват Комисията за граfiците на проверки на котли. Освен това то добавя, че е взело решение да прибегне до двете възможности, предвидени в член 8 от посочената директива.
- 15 С писмо от 29 април 2011 г. Кралство Испания отново известява Комисията за проект за кралски декрет за сертифицирането на съществуващите сгради.
- 16 Предвид факта, че нарушението на Кралство Испания продължава да е налице към момента на изтичане на срока, определен в мотивираното становище, Комисията предявява настоящия иск.

По иска

- 17 С отделна молба от 20 април 2012 г. Кралство Испания повдига възражение за недопустимост, с което иска от Съда да обяви иска за недопустим в частта, която се отнася до неизпълнението на задълженията във връзка с член 8 от Директива 2002/91 в неговата цялост, а при условията на евентуалност — да обяви иска за недопустим в частта, която се отнася до неизпълнението на задълженията във връзка с член 8, буква б) от Директивата.
- 18 С решение от 16 октомври 2012 г. е постановено, че по възражението за недопустимост ще се вземе становище в решението по същество, като Кралство Испания е приканено да депозира писмена защита.

По твърдението за нетранспониране на членове 3 и 7 от Директива 2002/91

Доводи на страните

- 19 Комисията упреква Кралство Испания, че не е приело всички необходими мерки, за да се съобрази с членове 3 и 7 от Директива 2002/91, и във всички случаи не я е известило за това, че Кралски декрет 1027/2007 съдържа норми относно методиката за изчисляване на енергийната ефективност на сградите и относно сертификата за енергийните характеристики на сградите единствено за новопостроените сгради, без да вземе предвид съществуващите сгради. Комисията подчертава, че в отговора си на мотивираното становище Кралство Испания по същество признава, че пълното транспониране в испанското право все още не е извършено, като се ограничава да посочи, че то ще се извърши към датата на приемане на проекта за кралски декрет за сертифицирането на съществуващите сгради.
- 20 Комисията смята, че Кралство Испания се е отказало от защитата си по отношение на неизпълнението на задълженията по членове 3 и 7 от Директива 2002/91 и че становищата, представени във връзка с това в писмената защита и писмената дуплика, са просрочени, поради което възражението за частична недопустимост на иска, повдигнато с отделна молба, не се отнася до неизпълнението на задълженията по членове 3 и 7 от Директива 2002/91.

21 Кралство Испания оспорва твърдението, че се е отказало от защитата си по отношение на членове 3 и 7 от Директива 2002/91. То подчертава, че член 91 от Процедурния правилник на Съда предвижда, че възражението за недопустимост трябва да се представи с отделна молба, без да се прави разграничение според това дали недопустимостта се отнася до иска в неговата цялост или само до част от него. Следователно било възможно да се повдигне възражение за частична недопустимост с отделен акт, без това да доведе до каквито и да било отрицателни последици.

Съображения на Съда

22 Тъй като Кралство Испания е повдигнало възражение за недопустимост с отделна молба единствено по отношение на твърдението за нарушение на член 8 от Директива 2002/91, без да е представило на този етап каквито и да било доводи относно допустимостта или по същество във връзка с твърдението за нарушение на членове 3 и 7 от Директивата, възниква въпросът дали трябва да се приеме, че то е лишено от правото да представи защита във връзка с това последно твърдение за нарушение.

23 В това отношение следва да се припомни, че съгласно член 40 от Процедурния правилник, в редакцията му в сила към момента на предявяване на настоящия иск, ответникът трябва да представи писмена защита в едномесечен срок от връчване на исковата молба или жалбата. Член 91 от Процедурния правилник обаче предвижда възможността Съдът да бъде помолен, с отделна молба, да се произнесе по възражение за недопустимост или искане в хода на производството, които не засягат съществуването на спора.

24 Възражението за недопустимост позволява по причини, свързани с процесуалната икономия, да се ограничат на първо време устните състезания и разглеждането на делото до въпроса дали въпросният иск или жалба е допустим(а). По този начин това искане в хода на производството позволява да се избегне възможността писмените становища на страните, както и разглеждането на делото от съда, да са по съществуването на спора, но искът или жалбата да е недопустим(а) (Решение от 17 декември 2009 г. по дело Réexamen M/ЕМЕА, C-197/09 RX-II, Сборник, стр. I-12033, точка 48).

25 За разлика от това, ако искът или жалбата бъде обявен(а) за допустим(а) при отхвърлянето на възражението за недопустимост или ако разглеждането на това възражение бъде съединено с разглеждането по същество, след това трябва да се проведат устни състезания по съществуването на иска или жалбата. Всъщност посочените по-горе разпоредби предвиждат изрично, че председателят определя нови срокове по отношение на развитието на производството, ако искането за произнасяне по възражение за недопустимост бъде отхвърлено или съединено с разглеждането по същество (вж. Решение по дело Réexamen M/ЕМЕА, посочено по-горе, точка 49).

26 От съвместното разглеждане на членове 40 и 91 от Процедурния правилник, в редакцията му в сила към момента на предявяване на настоящия иск, следва, че продължаването на устните състезания по същество се отнася само до частта от иска или жалбата, посочена във възражението за недопустимост, при положение че ответникът не е депозирал допълнителна писмена защита в едномесечния срок, установен в посочения член 40.

27 Всъщност, дори когато дадено възражение за недопустимост, което се отнася само до част от иска или жалбата, би било основателно, то не може да доведе до отхвърлянето му/й в неговата/нейната цялост, поради което няма основания да се приеме, че ответникът не може да представи доводи за защита във връзка с частта от иска/жалбата, която не е посочена във въпросното възражение, в срока по член 40 от Процедурния правилник.

- 28 Ако ответникът смята, че само една част от иска/жалбата е допустима, трябва следователно или да оспори допустимостта ѝ в рамките на писмената защита или да представи в рамките на срока, предписан за отговор на исковата молба, възражение за частична недопустимост, както и становище по същество по отношение на частта от иска/жалбата, която не е посочена във въпросното възражение за недопустимост, в противен случай ще бъде лишен от това си право.
- 29 Тъй като съображенията на Кралство Испания относно членове 3 и 7 от Директива 2002/91 са представени на 26 декември 2012 г., или повече от осем месеца след изтичането на удължения срок, който е бил определен за представянето на становищата в отговор на исковата молба, следва да се приеме, че те са били депозираны след този срок и следователно не могат да бъдат взети предвид.
- 30 Въпреки това във всички случаи Съдът трябва да установи дали твърдението за нарушение е налице или не, при положение че съответната държава членка не оспорва нарушението на задълженията (вж. Решение от 15 януари 2002 г. по дело Комисия/Италия, C-439/99, Recueil, стр. I-305, точка 20 и Решение от 6 октомври 2009 г. по дело Комисия/Швеция, C-438/07, Сборник, стр. I-9517, точка 53).
- 31 В това отношение следва да се припомни, че според постоянната съдебна практика наличието на неизпълнение на задълженията от държава членка трябва да се преценява с оглед на положението на държавата членка към момента на изтичането на срока, даден в мотивираното становище, и че последващи промени не могат да се вземат предвид от Съда (вж. по-специално Решение от 28 февруари 2013 г. по дело Комисия/Унгария, C-473/10, точка 96 и цитираната съдебна практика).
- 32 В настоящия случай е достатъчно да се констатира, че от досъдебната процедура и от исковата молба следва, че Кралство Испания признава по същество, че по отношение на съществуващите сгради, които са единствено посочените в твърдението за нарушение на Комисията, пълното транспониране на членове 3 и 7 от Директива 2002/91 в испанското право ще бъде завършено само след приемането на проект за кралски декрет.
- 33 Не такъв е случаят обаче след изтичане на определения в мотивираното становище срок, а именно 25 януари 2011 г.
- 34 Следователно твърдението за нарушение във връзка с нетранспонирането на членове 3 и 7 от Директива 2002/91 е основателно.

По твърдението за нарушение във връзка с нетранспонирането на член 8 от Директива 2002/91

По допустимостта

– Доводи на страните

- 35 Като главно искане Кралство Испания поддържа, че искът е недопустим в тази му част, защото е непоследователен и нарушава член 38 от Процедурния правилник, доколкото в хода на досъдебната процедура Комисията се е ограничила да упрекне Кралство Испания в неизпълнение на задълженията му по член 8, буква а) от Директива 2002/91, при положение че член 8 предвижда в буква б) друга възможност за изпълнение на поставената от него цел. Според Кралство Испания, за да го упрекне, че не е изпълнило задълженията си по член 8, Комисията е трябвало да се увери, че то не е транспонирало Директивата, било то посредством първата или втората възможност.

- 36 При условията на евентуалност Кралство Испания поддържа, че искът е недопустим, доколкото се отнася до член 8, буква б) от Директива 2002/91, тъй като тази разпоредба не е била посочена в мотивираното становище.
- 37 По отношение на главното основание за недопустимост Комисията не оспорва факта, че държавите членки могат да транспонират едната или другата от възможностите, посочени в член 8 от Директива 2002/91, но подчертава, че когато допълнителното официално уведомително писмо е било изпратено, Кралство Испания вече е било съобщило за някои национални мерки, които представляват частично транспониране на член 8, буква а) от тази директива.
- 38 В този смисъл Кралство Испания било разбрало отлично обхвата на твърдяното неизпълнение на задължения и нямало логическа грешка във факта, че тази държава членка се упреква в непълното транспониране на възможността, предвидена в член 8, буква а) от Директива 2002/91, без да е посочено, че тази държава членка не е съобщила за никаква мярка относно възможността, предвидена в буква б) от член 8.
- 39 По отношение на евентуалното основание за недопустимост Комисията смята, че доводите в исковата молба по повод на член 8, буква б) от Директива 2002/91 не променят предмета на неизпълнението на задължения, както е определен в досъдебната процедура.

– Съображения на Съда

- 40 Като главно искане Кралство Испания поддържа, че твърдението за нарушение във връзка с нетранспонирането на член 8 от Директива 2002/91 е непоследователно и нарушава член 38 от Процедурния правилник, в редакцията му в сила към датата на предявяване на настоящия иск, доколкото в хода на досъдебната процедура и в мотивираното становище Комисията го е упрекнула единствено в непълното транспониране на член 8, буква а) от Директивата, при положение че тази разпоредба представлява само една от двете възможности, предоставени на разположение на държавите членки, за да се постигне целта за намаляване на енергийното потребление, преследвана с въпросния член 8.
- 41 В това отношение следва да се припомни, че от член 38, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник и от свързаната с него съдебна практика следва, че исковата молба или жалбата трябва да посочва предмета на спора, както и кратко изложение на правните основания, като това посочване трябва да е достатъчно ясно и точно, за да позволи на ответника да подготви защитата си, а на Съда — да упражни контрол. От това произтича, че съществените правни и фактически обстоятелства, на които искът или жалбата се основава, трябва да са видни по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба, и че исканията в нея трябва да са формулирани по недвусмислен начин, за да се предотврати произнасянето на Съда *ultra petita* или неговият пропуск да се произнесе по някое твърдение за нарушение (вж. по-специално Решение от 12 февруари 2009 г. по дело Комисия/Полша, C-475/07, точка 43 и Решение от 16 юли 2009 г. по дело Комисия/Полша, C-165/08, Сборник, стр. I-6843, точка 42).
- 42 Съдът е постановил също, че в рамките на иска, предявен в приложение на член 258 ДФЕС, твърденията за нарушения трябва да се представят последователно и прецизно, което да даде възможност на държавата членка и Съда да установят точния обхват на твърдяното нарушение на правото на Съюза — което е необходимо условие, за да може посочената държава надлежно да изложи основанията в своя защита, а Съдът да провери наличието на твърдяното неизпълнение на задължения (вж. по-специално Решение от 16 юли 2009 г. по дело Комисия/Полша, посочено по-горе, точка 43).

- 43 В настоящия случай както в допълнителното официално уведомително писмо от 29 януари 2010 г., така и в мотивираното становище Комисията ясно е посочила, че член 8 от Директива 2002/91 оставя на държавите членки да изберат между двете възможности, предвидени в тази разпоредба. След това тя посочва, че ако Кралски декрет 1027/2007, за който Кралство Испания е уведомило, определя честотата на проверките за котлите, пусната в употреба след влизането му в сила, и транспонира възможността, посочена в член 8, буква а), същият оставя на автономните области грижата да се изготви графикът на проверките за съществуващите котли.
- 44 В този смисъл фактът, че в мотивираното становище Комисията е стигнала до извода, че е налице нарушение не на всички разпоредби на член 8 от Директива 2002/91, а само на член 8, буква а) от тази директива, не представлява непоследователност или логическа грешка. Всъщност предвид обстоятелството, че Кралство Испания вече е било съобщило за мерките за транспониране, попадащи в обхвата на посочения член 8, буква а), които обаче са недостатъчни според Комисията, тя стига до извода за непълния характер на транспонирането на възможността, предвидена в тази разпоредба.
- 45 Освен това от материалите по делото става ясно, че Кралство Испания е могло да разбере обхвата на твърдението за неизпълнение на задължения и да упражни напълно правото си на защита още в досъдебната процедура.
- 46 Така в отговора си от 22 юли 2010 г. на допълнителното официално уведомително писмо Кралство Испания се е ограничило да отговори, че три автономни области вече са публикували наредбите за определяне на нормите за прилагането на Кралски декрет 1027/2007 въз основа на съответните им правомощия и че другите наредби са в процес на административна обработка. Следователно Кралство Испания не е оспорило преценката на Комисията относно намерението му да се ограничи в транспонирането на член 8 от Директива 2002/91 до буква а) от този член.
- 47 От изложеното по-горе следва, че Комисията не е нарушила член 38 от Процедурния правилник в редакцията му в сила към датата на предявяване на настоящия иск, като е упрекнула Кралство Испания за непълния характер на транспонирането на възможността, предвидена в член 8, буква а) от Директива 2002/91, без да посочи, от друга страна, че тази държава членка не е съобщила за никаква мярка относно възможността, предвидена в член 8, буква б).
- 48 Следователно основанието за недопустимост, повдигнато като главно искане, трябва да се отхвърли.
- 49 Основанието за недопустимост, повдигнато при условията на евентуалност, според което твърдението за нарушение било недопустимо по отношение на член 8, буква б) от Директива 2002/91, също трябва да се отхвърли.
- 50 Всъщност, от една страна, в мотивираното становище Комисията упреква Кралство Испания, че не е приело необходимите мерки, за да се съобрази с член 8 от Директива 2002/91, подчертавайки буква а) от този член, тъй като тази държава членка вече е била уведомила за мерки за транспониране на основание възможността, предвидена в тази разпоредба.
- 51 От една страна, тъй като впоследствие в отговор на мотивираното становище Кралство Испания изтъква, че е избрало да транспонира задълженията по член 8 от Директива 2002/91, прибъгвайки едновременно до двете възможности, посочени в член 8, букви а) и б), Комисията е била длъжна да разгледа в исковата си молба дали приетите от Кралство Испания мерки представляват пълно транспониране на член 8 във връзка както с буква а), така и с буква б) от него.

- 52 Съгласно постоянната съдебна практика изпратеното от Комисията до съответната държава членка официално уведомително писмо, а впоследствие и мотивираното становище на Комисията определят предмета на спора, който не може след това да бъде разширяван. Следователно мотивираното становище и искът трябва да се основават на едни и същи твърдения за нарушения (вж. по-специално Решение от 29 септември 1998 г. по дело Комисия/Германия, C-191/95, Recueil, стр. I-5449, точка 55 и Решение от 11 юли 2002 г. по дело Комисия/Испания, C-139/00, Recueil, стр. I-6407, точка 18).
- 53 Това изискване обаче не може да означава във всяка една хипотеза пълно съвпадане на изложените твърдения за нарушение в официалното уведомително писмо, разпоредителната част на мотивираното становище и в петитума на исковата молба, стига определеният в мотивираното становище предмет на спора да не е разширен или изменен (вж. по-специално Решение по дело Комисия/Германия, посочено по-горе, точка 56 и Решение по дело Комисия/Испания, точка 19).
- 54 В настоящия случай в светлината на цялата досъдебна процедура се налага констатацията, че посоченото от Комисията неизпълнение на задължения се е отнасяло до член 8 от Директива 2002/91 в неговата цялост. По този начин, ако Комисията отговаря изрично само на доводите във връзка с транспонирането на член 8, буква а) от Директивата, очевидно е, че мотивираното становище се позовава също на имплицитна констатация за нетранспонирането на член 8, буква б) от тази директива.
- 55 Поради тази причина твърденията за нарушения на Комисията във връзка с член 8, буква б) от Директивата не са разширили предмета на спора.
- 56 В резултат на посоченото по-горе твърдението за нарушение във връзка с нетранспонирането на член 8 от Директива 2002/91 е допустимо.

По съществуващото на спора

– Доводи на страните

- 57 На първо място, Комисията приема, че Кралски декрет 1027/2007 представлява само непълно транспониране на член 8, буква а) от Директива 2002/91, тъй като определя пряко мерките относно редовното проверяване единствено за котлите, пуснати в употреба след влизането му в сила, като оставя на автономните области да вземат решение относно графика за проверки на котлите на вече съществуващи инсталации.
- 58 На второ място, по отношение на доводите на Кралство Испания, че е избрало транспониране на член 8 от Директива 2002/91, състоящо се в едновременно прилагане на двете възможности, които се намират в тази разпоредба, Комисията изтъква най-напред, че двете възможности са алтернативни разрешения.
- 59 По-нататък, Комисията подчертава, че преди това Кралство Испания не е твърдяло, че е избрало този начин за едновременно транспониране на член 8 от Директива 2002/91 във вътрешното си право и че освен това от точка 8 от изложението на мотивите към Кралски декрет 1027/2007 става ясно, че същият има за предмет транспонирането на възможността, предвидена в буква а) от въпросния член 8. Комисията припомня, че в отговора си от 22 юли 2010 г. на допълнителното официално уведомително писмо Кралство Испания се е позовало единствено на наредбите на автономните области, някои от които в процес на обработване, относно проверката на котлите, при това въпреки факта, че разпоредбите, които би следвало да транспонират буква б) от същия член 8 в испанското право, вече са били налице към този момент.

- 60 Накрая, по отношение на твърдените мерки за транспониране на основание член 8, буква б) от Директива 2002/91 Комисията отбелязва, че Кралство Испания не е посочило „плана за действие“, на който се позовава в отговора си на мотивираното становище, както и че не е била уведомена за него. Комисията изтъква също, че задължението за енергийно консултиране, посочено в техническо указание 3.4.4 от Кралски декрет 1027/2007, е много общо задължение, което не може да се приеме за транспониране на член 8, буква б) от Директива 2002/91.
- 61 На първо място, Кралство Испания поддържа, че член 8 от Директивата е бил транспониран чрез Кралски декрет 1027/2007.
- 62 В това отношение то изтъква, че Директива 2002/91 налага единствено задължението да се предприемат „необходимите мерки [за] извършването на редовни проверки на котли“, но не налага задължението да се прави уведомяване за съставените за тази цел графици. Кралски декрет 1027/2007 обаче предвиждал не само специфичното задължение да се извършват периодични проверки, но и определяло тази периодичност в зависимост от мощността на котлите и вида гориво, което използват, като единствената делегирана на автономните области компетентност била конкретното определяне на първата проверка за съществуващите апарати.
- 63 На второ място, Кралство Испания поддържа, че е изпълнило задължението, предвидено в член 8 от Директива 2002/91, доколкото Кралски декрет 1027/2007 налага задължението да се извършват периодични проверки и редица мерки, целящи намаляване на енергийното потребление и ограничаване на емисиите на въглероден диоксид. В този смисъл то посочва нормата ТУ 3, която налага задължението да се извършва годишен преглед и собствениците на инсталация да бъдат консултирани във връзка с евентуалното ѝ подобряване.
- 64 В писмената си дублика Кралство Испания посочва предстоящото приемане на проект за кралски декрет за изменение на някои членове и технически указания от правилника за отоплителните инсталации в сградите, приет с Кралски декрет 1027/2007, в който периодичността на проверките на отоплителните инсталации и на производството на топла вода се определя вече не от автономните области, а за цялата национална територия.
- Съображения на Съда
- 65 В началото следва да се припомни, че е безспорно, че член 8 от Директива 2002/91 се отнася както до новопостроените, така и до съществуващите сгради, и че Комисията упреква Кралство Испания единствено за това, че не е приело или във всички случаи не е уведомило за необходимите мерки по отношение на съществуващите сгради.
- 66 На първо място, по отношение на твърдението на Кралство Испания, че член 8 от Директива 2002/91 е бил транспониран посредством Кралски декрет 1027/2007, следва да се посочи, че въпросният декрет определя пряко мерките относно редовното проверяване единствено за котлите, пуснати в употреба след влизането му в сила, като оставя на автономните области да вземат решение относно графика за проверки на котлите на вече съществуващите инсталации.
- 67 В отговора си на допълнителното официално уведомително писмо Кралство Испания изтъква в това отношение, че три от автономните области вече са публикували наредбите за определяне на нормите за прилагането на Кралски декрет 1027/2007 на съответните им територии и че другите наредби са в процес на приемане.
- 68 Противно на поддържаното от Кралство Испания в писмената му защита, от текста на техническо указание 4.3.1 от Кралски декрет 1027/2007 следва, че задължение на автономните области е да определят не само датата на първата проверка, но и периодичността на проверките в зависимост от мощността, вида гориво и износването на котела.

- 69 Освен това доводът, че графикът и подробностите за изпълнението му не трябва да бъдат съобщени на Комисията, не може да се приеме.
- 70 Всъщност Директива 2002/91 предвижда редовна проверка за всички котли и трябва да се тълкува в смисъл, че дори по отношение на котлите, за които самата директива не определя минимална периодичност, държавите членки трябва също да изготвят ясна периодичност и да съобщят на Комисията приетите мерки, за да може тя да провери дали мерките позволяват да се постигнат определените с Директивата цели.
- 71 На второ място, по отношение на довода на Кралство Испания, че пълното транспониране на член 8 от Директива 2002/91 е резултат както на Кралски декрет 1027/2007, така и на редица мерки, съдържащи се в техническо указание 3.4.4. от Кралски декрет 1027/2007, целящи да намалят енергийното потребление, следва да се подчертае, че двете възможности, предвидени съответно в букви а) и б) от посочения член 8, са алтернативни възможности, така че държавите членки трябва да транспонират изцяло една от тях, без да могат да се ограничат до частичното транспониране на двете възможности. Приемането както на мерки относно въпросната буква а), така и на мерки относно буква б), следователно не може да се приеме за пълно транспониране на Директива 2002/91.
- 72 Освен това задължението за енергийно консултиране, посочено в техническо указание 3.4.4 от Кралски декрет 1027/2007, е много общо задължение, което не може да се приеме за транспониране на член 8, буква б) от Директива 2002/91, предвид факта, че то не съдържа никакво специфично позоваване на задължението за консултиране във връзка с подмяната на котела, нито във връзка с други възможни разрешения. Освен това, при положение че възможността, предвидена в член 8, буква б), е обусловена от условието общият ефект от това разрешение да бъде приблизително еднакъв на този, който следва от разпоредбата на буква а) от същия член 8, консултирането, предвидено в техническо указание 3.4.4. от Кралски декрет 1027/2007, е задължение на предприятията по поддръжка, докато посочената буква а) във връзка с член 10 от Директива 2002/91 изисква периодична проверка от страна на независими експерти.
- 73 Накрая следва да се посочи, че в писмената си дуплика Кралство Испания признава по същество недостатъчността на приетите до момента мерки, като се ограничава да посочи, че процедурата за приемане на проект за кралски декрет за изменение на Кралски декрет 1027/2007, който проект определя пряко за цялата национална територия периодичността на проверките на съществуващите отоплителни инсталации, е все още в процес на приемане.
- 74 Следователно твърдението за нарушение, изведено от нетранспониране на член 8 от Директива 2002/91 по отношение на съществуващите сгради, е основателно.
- 75 От всички изложени по-горе съображения следва, че искът е основателен.
- 76 Ето защо се налага констатацията, че като не е приело в предписания срок всички закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими за да се съобрази с членове 3, 7 и 8 от Директива 2002/91, Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по тези разпоредби.

По съдебните разноски

- 77 По силата на член 138, параграф 1 от Процедурния правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане Кралство Испания да се осъди да заплати съдебните разноски и то е загубило делото, същото следва да се осъди да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (десети състав) реши:

- 1) **Като не е приело в предписания срок всички закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими за да се съобрази с членове 3, 7 и 8 от Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 година относно енергийните характеристики на сградите, Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по тези разпоредби.**
- 2) **Осъжда Кралство Испания да заплати съдебните разноски.**

Подписи